

Oznaka poročila: ARRS-RPROJ-ZP-2016/8

ZAKLJUČNO POROČILO RAZISKOVALNEGA PROJEKTA

A. PODATKI O RAZISKOVALNEM PROJEKTU

1. Osnovni podatki o raziskovalnem projektu

Šifra projekta	Z5-5541
Naslov projekta	Vpliv podjetnika, mreženja, tehnološkega razvoja in okolja na inovacije kot ključne dejavnike uspešnosti MSP - razvoj modela, empirična analiza in mednarodna primerjava na vzorcu podjetij v turistični panogi
Vodja projekta	26367 Doris Gomezelj
Tip projekta	Zt Podoktorski projekt - temeljni
Obseg raziskovalnih ur	3400
Cenovni razred	B
Trajanje projekta	10.2013 - 09.2015
Nosilna raziskovalna organizacija	7097 Univerza na Primorskem, Fakulteta za management
Raziskovalne organizacije - soizvajalke	
Raziskovalno področje po šifrantu ARRS	5 DRUŽBOSLOVJE 5.04 Upravne in organizacijske vede 5.04.03 Management
Družbeno-ekonomski cilj	13.05 Družbene vede - RiR financiran iz drugih virov (ne iz SUF)
Raziskovalno področje po šifrantu FOS	5 Družbene vede 5.06 Politične vede

B. REZULTATI IN DOSEŽKI RAZISKOVALNEGA PROJEKTA

2. Povzetek raziskovalnega projekta¹

SLO

V raziskavi smo proučevali pomen podjetniških značilnosti, mreženja, tehnološkega znanja in okolja na inovativnost. Poleg tega nas je zanimalo še, kako inovativnost vpliva na poslovno

uspešnost podjetja. Področje analize je bilo torej inovativnost v turizmu.

V raziskavi smo uporabili različne primerne statistične metode, s pomočjo uporabe strukturiranega modeliranja enačb pa smo identificirali in poskušali pojasniti povezave med različnimi dejavniki in stopnjami inovacijskega procesa v turističnih podjetjih, poleg tega smo ugotovili, v kolikšni meri pravzaprav višja raven inovativnosti vpliva na večjo poslovno uspešnost.

Osrednji namen raziskave je bil odgovoriti na naslednja vprašanja: (1) Kolikšen je vpliv podjetnika in njegovih lastnosti, mreženja, tehnološkega razvoja in okolja na inovacije, (2) V kolikšni meri inovacije vplivajo na rast, konkurenčnost in uspešnost podjetij v turistični panogi in (3) Kakšne so razlike v vseh elementih predlaganega modela med Slovenijo, Avstrijo, Hrvaško, Madžarsko in Italijo?

Nobena pretekla raziskava (nismo našli ne tuje ne domače raziskave), še posebej ne v turistični panogi, ni uspela predlagati, še manj preveriti integrativnega modela, ki povezuje vpliv lastnosti podjetnika, mreženja, tehnološkega razvoja in okolja na inovacije kot ključne dejavnike uspešnosti turističnih podjetij.

Začetni metodološki okvir raziskave je bil deduktivne narave, pri čemer so nam spoznanja iz obravnavanja teorije podjetništva, turizma in inovativnosti predstavljala izhodišče za proučevanje posameznih pojavov. Vse predlagane dimenzije modela in vprašanja za merjenje so bili konceptualno razviti. Merskemu instrumentu smo preverili veljavnost in zanesljivost. Kvantitativno raziskavo smo izvedli z uporabo anketnih vprašalnikov, ki jih je bilo treba za namene primerjalne študije tudi prevesti.

Podatke smo zbirali z uporabo metode spletnega anketiranja.

Vzorec podjetij smo po metodi slučajnega vzorčenj oblikovali iz celotne populacije malih in srednje velikih turističnih podjetij v petih državah. Pridobljene podatke smo najprej obdelali z univariatno statistično analizo. Vsem lestvicam smo preverili diskriminantno in konvergentno veljavnost. Uporabili smo exploratorno in konfirmativno faktorsko analizo. Konstrukti modela so bili najprej preverjeni s konfirmativno faktorsko analizo, kasneje pa z uporabo tehnike modeliranja s strukturnimi enačbami (SEM - structural equation modeling) in z uporabo EQS računalniškega orodja.

ANG

In this study we investigated the importance of entrepreneurial orientation, networking, technological knowledge, and environment for innovation. In addition, we wanted to understand how innovation affects the performance of the company. The scope of the analysis was therefore innovation in tourism.

In this study we used a variety of appropriate statistical methods. Through the use of structured modeling equations we have identified and tried to explain the links between the different factors and stages in the innovation process in tourism businesses, in addition, we have determined how the higher level of innovation impact the greater business success.

The main purpose of the study was to answer the following questions: (1) What is the impact of the entrepreneurial orientation, networking, technological development and environment on innovation, (2) the extent to which the innovation impact on growth, competitiveness and performance of enterprises in the tourism industry and (3) what are the differences in all the elements of the proposed model between Slovenia, Austria, Croatia, Hungary and Italy?

To the author's knowledge no previous study, especially in the tourism industry, has ever proposed such a model (which connects the impact of the characteristics of the entrepreneur, networking, technological development and environment on innovation as key factors for the success of tourism enterprises), much less verified it.

The initial methodological framework of the research was deductive in nature, wherein we learned from dealing with the theory of entrepreneurship, tourism and innovation. These

elements constituted the starting point for the study of individual phenomena. The proposed dimensions of the model and questions for measurement were conceptually developed. Measurement instrument were checked for the validity and reliability. Quantitative research was conducted using questionnaires, which were (for the purposes of comparative studies) also translated.

Data were collected using the method of online survey.

For the sample of enterprises the method of random sampling was used, employing the total population of small and medium-sized tourism enterprises in five countries. The data obtained were initially treated with univariate statistical analysis. Afterwards we used exploratory and confirmatory factor analysis. Moreover, with the use of modeling techniques with structural equations (SEM - structural equation modeling) all the models were verified.

3. Poročilo o realizaciji predloženega programa dela na raziskovalnem projektu²

Ta raziskava v prvi vrsti prispeva k razumevanju inovacij na področju turizma. Zanimanje za to področje je in bo ostalo veliko. Projekt je bil zatorej namenjen olajšanju teh procesov s predstavitvijo teorij in rezultatov naše mednarodne raziskave. Pomen inovativnosti za gospodarstvo in regionalno konkurenčnost ter uspeh so prepoznali tako raziskovalci kot tisti, ki delajo v tem sektorju. Teme se na tem področju pomembno razlikujejo. Turistični sektor ima specifične značilnosti; posledično z inovativnostjo v tem sektorju ne moremo ravnati enako kot v drugih sektorjih ali panogah.

Kot je sam pojav turizma več razsežen, tako ima tudi pomen inovativnosti za turizem več razsežnosti. Le inovativni turistični produkti lahko prinašajo dodano vrednost. S povečevanjem zmožnosti na področju inovacij ponudnik v turizmu postaja vse bolj ekskluziven.

V naši raziskavi smo z obsežno empirično analizo ter uporabo ustreznih statističnih in multivariatnih metod ugotoviti vpliv podjetniške orientiranosti, mreženja, tehnološkega razvoja in okolja na inovativnost, v nadaljevanju pa vpliv inovativnosti na poslovno uspešnost podjetij, saj so prav aktivnosti na področju inovacij ključni dejavnik uspeha MSP.

Glavni cilji naše raziskave so bili (1) opraviti sistematičen pregled literature na področju inovativnosti v turističnih malih in srednjih podjetjih, (2) predstaviti trenutno stanje na področju inovativnosti v turističnih malih in srednjih podjetjih v 5 državah (v Sloveniji in državah, ki so njene glavne konkurentke v turizmu, to so Hrvaška, Italija, Madžarska in Avstrija), (3) identificirati in predstaviti primere dobrih praks, (4) razviti multidimenzionalni model inovativnosti (vključno z elementi, ki vplivajo na inovativnost, inovativnostjo samo in učinki oziroma rezultati inovativnosti), (5) razviti ustrezen instrument za raziskavo, s katerim bomo zbrali primarne podatke, (6) preveriti model na vzorcu turističnih malih in srednje velikih podjetij v 5 državah, (7) analizirati rezultate in vse možne korelacije in vplive ter tako preveriti model, (8) izvesti poglobljeno mednarodno primerjalno študijo, (9) identificirati pomembne dejavnike, ki spodbujajo inovativnost v podjetjih, s čimer vplivajo na delovanje in uspešnost podjetij v turizmu.

Predmet proučevanja je bil predlagani model inovativnosti. Levo stran modela predstavljajo determinante oz. vzvodi inovacij, in sicer (1) podjetnik in njegove značilnosti, (2) mreženje, (3) tehnološki razvoj in (4) okolje. Osrednja dimenzija predlaganega modela je inovativnost. Na desni strani modela pa so zbrani t.im. učinki oz. outputi inovativnosti.

Hipotez, ki izhajajo iz modela, je veliko. V okviru projekta smo tako objavili kar nekaj publikacij, v katerih predstavljamo posamezne hipoteze. Primeri hipotez:

H1: Lastnosti podjetnika vplivajo na inovativnost v podjetju

H2: Mreženje vpliva na inovativnost v podjetju

H3: Tehnološki razvoj vpliva na inovativnost v podjetju

H3: Okolje vpliva na inovativnost v podjetju

H5: Inovativnost je pozitivno povezana z uspešnostjo podjetja

In še veliko drugih hipotez smo lahko oblikovali in preverili na osnovi predlaganega modela. Več o tem si lahko preberete v publikacijah, ki so nastale v času projekta.

To so

1. A systematic review of research on innovation in hospitality and tourism. International journal of contemporary hospitality management, 2016, let. 28, št. 3, str. 1-91.

2. The tourism industry competitiveness and innovativeness indices : a comparative study. *Academica turistica*, 2015, year 8, no. 1, str. 3-13. kategorija: 1C (Z); uvrstitev: MBP; tipologija ni verificirana
3. The behaviour of tourism firms in the area of innovativeness. *Ekonomski izzivanja*, ISSN 1331-677X, 2015, vol. 28, no. 1, str. 312-330.
4. Organisational culture dimensions as antecedents of innovation and performance in the tourism industry. *International journal of innovation and regional development*, 2015, vol. 6, no. 4, str. 311-328.
5. The predictors of innovativeness in the tourism industry : a comparative study between Croatia and Slovenia. *Tourism in South East Europe*, ISSN 1848-4050, 2015, vol. 3, str. 75-78.
6. Entrepreneurial and customer orientation as predictors of innovativeness in tourism firms. *Academica turistica*, ISSN 1855-3303, nov. 2014, year 7, no. 2, str. 15-27, 203,
7. Building a model of researching the sustainable entrepreneurship in the tourism sector. *Kybernetes*, ISSN 0368-492X, 2014, vol. 43, no. 3/4, str. 377-393. Nagrada: "Outstanding Paper", Awards for Excellence 2015 by Emerald Literati Network

Skozi celotno trajanje projekta sem se udeležila več konferenc in tam predstavljala delne rezultate. Naslovi predstavitev so naslednji:

1. The influence of intellectual capital on innovativeness and growth in tourism SMEs : empirical evidence from Slovenia and Croatia. V: 7th International conference "EU future perspectives: innovation entrepreneurship and economic policy", Pula, 21st -23rd May 2015 : book of abstracts. Pula: Juraj Dobrila University of Pula, Department of Economics and Tourism "Dr. Mijo Mirković", 2015, str. 38.
2. Podjetniške lastnosti kot dejavnosti inovativnosti v turističnih podjetjih = Entrepreneurial characteristics as antecedents of innovativeness in tourism firm. V: 34. mednarodna konferenca o razvoju organizacijskih znanosti, 25.-27. marec 2015, Portorož, Slovenija. DOUCEK, Petr (ur.), et al. *Internacionalizacija in sodelovanje : zbornik povzetkov referatov = Internationalization and cooperation : book of abstracts*. Kranj: Moderna organizacija, 2015, str. 59-60.
3. The impact of entrepreneurial characteristics and organizational culture on innovativeness in tourism firms. V: ŽIŽMOND, Egon (ur.), GOMEZELJ OMERZEL, Doris (ur.), LAPORŠEK, Suzana (ur.). *Managing sustainable growth : abstracts of the joint international conference organised by University of Primorska, Faculty of Management, Slovenia, Eastern European Economics, USA, and Society for the Study of Emerging Markets, USA, Portorož, 28-30 May 2015, (Management International Conference, 1854-4312)*.
4. Innovativeness in tourism : model development. V: *Abstracts book*. Prague: Academic World Education and Research Center, 2014, str. 5. <http://www.awer->
5. Turistična mala in srednje velika podjetja : razvoj modela inovativnosti = Innovativeness in tourism SMEs : the model development. V: BALANTIČ, Zvone (ur.), et al. *Fokus 2020 : zbornik povzetkov referatov = Focus 2020 : book of abstracts*. Kranj: Moderna organizacija, 2014, str. 48.

Za zaključek projekta sem pripravila monografijo z naslovom *Inovativnost kot ključni dejavnik uspešnosti podjetja : razvoj modela, empirična analiza in mednarodna primerjava na vzorcu podjetij v turistični panogi (Koper: Založba Univerze na Primorskem, 2015. 114 str.)*, v kateri so zbrani vi rezultati projekta.

4. Ocena stopnje realizacije programa dela na raziskovalnem projektu in zastavljenih raziskovalnih ciljev³

Med izvajanjem projekta sem v celoti sledila prijavljenemu programu dela in dosegla vse zastavljene cilje. Stopnjo realizacije zato ocenjujem s 100 %.

Zastavljene faze projekta in njihovo realizacijo prikazujem v spodnji tabeli, iz katere je razvidno da sem planirane aktivnosti realizirala skladno z roki, ki so bili zastavljeni v prijavljenem projektu.

ČASOVNICA - FAZE PROJEKTA	Realizacija
---------------------------	-------------

I. Vodenje projekta	Realizirano 100 %
I.1 Skrb za pravočasno izvajanje projektnih aktivnosti	
II. Kvalitativna raziskava	Realizirano 100 %
II.1 Pregled literature, oblikovanje definicij	
II.2 Analiza in predstavitev dobrih praks	
III. Razvoj in izpopolnjevanje konceptualnega modela	Realizirano 100 %
III.1 Oblikovanje meril za model	
III.2 Razvoj modela	
IV. Razvoj in izpopolnjevanje merskih instrumentov	Realizirano 100 %
IV.1 Priprava vprašalnika	
IV.2 Fokusna skupina, pilotska izvedba vprašalnika	
IV.3 Morebitne spremembe vprašalnika	
IV.4 Prevod vprašalnika	
V. Pridobivanje podatkov	Realizirano 100 %
V.1 Izvedba anketiranja v vseh 5 državah	
V.2 Urejanje baze podatkov	
VI. Empirična analiza	Realizirano 100 %
VI.1 Analiza podatkov - univariatna statistika	
VI.2 Analiza podatkov - Multivariatne metode	
VI.3 Analiza podatkov - SEM	
VI.4 Preliminarni rezultati projekta	
VI.5 Mednarodna primerjalna analiza	
VI.6 Interpretacija rezultatov vseh analiz	
VII. Diseminacija rezultatov in priporočila	Realizirano 100 %
VII.1 Obveščanje o izvajanju projekta, organiziranje okroglih miz	
VII.2 Več načinov diseminacije, sodelovanje na raznih srečanjih	
VII.3 Članki in poročila projekta, monografije	
VII.4 Priprava zaključnega poročila	
VII.5 Končna konferenca (tribuna ali okrogla miza)	
VII.6 Zaključek projekta in končno poročilo	
VIII. Evalvacija	Realizirano 100 %
VIII.1 Planiranje spremljanja izvedbe	
VIII.2 Končna evalvacija kakovosti projekta	

5. Utemeljitev morebitnih sprememb programa raziskovalnega projekta oziroma sprememb, povečanja ali zmanjšanja sestave projektne skupine⁴

Ni bilo nobenih sprememb.

6. Najpomembnejši znanstveni rezultati projektne skupine⁵

Znanstveni dosežek

1.	COBISS ID		1538187972	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Sistematični pregled literature s področja inovativnosti v turizmu	
		ANG	A systematic review of research on innovation in hospitality and tourism	
	Opis	SLO	Članek predstavlja sistematični pregled raziskav na področju inovacij v turizmu. Tak pregled literature je temeljni del vsakega raziskovanja. Kakovost pregleda literature je ključni dejavnik za izvedbo uporabne raziskave, za oblikovanje raziskovalnih vprašanj ter nenazadnje za pridobivanje ustreznih rezultatov, ki bi lahko bili v pomoč drugim raziskovalcem in strokovnjakom iz prakse. Strinjamo se, da so inovacije v turizmu pomembni dejavniki konkurenčnosti in uspešnosti te panoge.	
		ANG	This paper presents the state of academic research on innovation in tourism. Performing a review of the literature is a fundamental part of any research. Furthermore, the quality of the literature review is a key factor in undertaking useful research, forming the correct research questions, and obtaining adequate results for other researchers and for practice. Consequently, a systematic review contributes to the quality of the review process, and the outcomes of such a method are transparent and trustworthy. Based on a systematic review of literature, different research approaches and perspectives on tourism innovation are discussed. We agree that tourism innovations are significant factors of the competitiveness and success of the tourism sector.	
	Objavljeno v		MCB Publications; International journal of contemporary hospitality management; 2016; Let. 28, št. 3; str. 1-91; Impact Factor: 1.407; Srednja vrednost revije / Medium Category Impact Factor: 1.183; A': 1; WoS: MW, PC; Avtorji / Authors: Gomezelj Omerzel Doris	
	Tipologija		1.01 Izvirni znanstveni članek	
2.	COBISS ID		1537989828	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Indeksi konkurenčnosti in inovativnosti v turistični industriji	
		ANG	The tourism industry competitiveness and innovativeness indices	
	Opis	SLO	Namen tega prispevka je primerjati 5 turističnih destinacij, in sicer Slovenijo in njene 4 sosednje države (Hrvaška, Italija, Avstrija, Madžarska). Turistična industrija vsa zadnja leta raste po celem svetu in je v marsikateri državi pomembna panoga za nacionalno gospodarstvo. Kljub temu se strategije razvoja turistične panoge razlikujejo med državami. V prispevku prikazujemo nekaj statističnih podatkov za vseh 5 obravnavanih držav.	
		ANG	The aim of this paper is to compare five tourism destinations: Slovenia and its four neighbouring countries (Italy, Austria, Hungary and Croatia). The travel and tourism industry is growing throughout the world and is a vital component of many countries' economies. However, each country's government tourism strategies and organisations of its tourism industry are distinct. This paper presents some statistics for these destinations and analyses the role of tourism in the countries' economy. It also presents the preliminary results of broader research in the area of innovativeness in tourism. Contrasts and similarities at the national level are highlighted.	
	Objavljeno v		University of Primorska Press; Academica turistica; 2015; Year 8, no. 1; str. 3-13; Avtorji / Authors: Gomezelj Omerzel Doris	
	Tipologija		1.01 Izvirni znanstveni članek	
3.	COBISS ID		1537506244	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Vedenje turističnih podjetij na področju inovativnosti	
		ANG	The behaviour of tourism firms in the area of innovativeness	

	Opis	SLO	Inovativnost v podjetjih v turistični panogi lahko upravičeno razumemo kot enega od najpomembnejših dejavnikov uspešnosti. Ta dokument poudarja pomen dveh dejavnikov inovativnosti, to sta marketinška in podjetniška usmerjenost. Konceptualni model je bil razvit in empirično preverjen na osnovi 91 slovenskih turističnih MSP. Rezultati študije kažejo na pozitiven vpliv marketinške in podjetniške usmerjenosti na inovativnost. Turistična podjetja je treba zato spodbujati, da uvedejo bolj podjetniške in marketinške aktivnosti za povečanje inovativnosti, ki pozitivno vpliva na uspešnost in konkurenčno prednost.
		ANG	Innovativeness in companies in the tourism sector can reasonably be considered to be one of the most important factors of performance. This paper highlights the importance of two determinants of tourism firms' innovativeness – namely, market and entrepreneurial orientation – focusing on the tourism sector. A conceptual model was developed and empirically tested based on 91 Slovenian tourism SMEs. The results of the study reveal the positive impact of a market and entrepreneurial orientation on innovativeness, the positive relationship of innovativeness with firm performance, and the importance of antecedents of innovativeness and their impacts on performance. Thus, tourism firms should be encouraged to introduce more entrepreneurial and marketing activities to increase innovativeness, which fosters better firm performance. On this basis, a greater competitive advantage can be reached.
	Objavljeno v	Fakultet ekonomije i turizma "Dr. Mijo Mirković"; Ekonomska istraživanja; 2015; Vol. 28, no. 1; str. 312-330; Impact Factor: 0.432; Srednja vrednost revije / Medium Category Impact Factor: 1.106; A': 1; WoS: GY; Avtorji / Authors: Čivre Žana, Gomezelj Omerzel Doris	
	Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek	
4.	COBISS ID	1538085828	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Dimenzije organizacijske kulture kot določljivke inovativnosti in uspešnosti turistične industrije
		ANG	Organisational culture dimensions as antecedents of innovation and performance in the tourism industry
	Opis	SLO	Prispevek se začne s predstavitevijo različnih konstruktov in definicij organizacijske kulture. Glavni cilj tega prispevka je raziskati odnos med organizacijsko kulturo, inovativnostjo in uspešnostjo turističnih podjetij. Nedavne študije kažejo pomen organizacijske kulture in njen vpliv na inovacije in s tem na uspešnost poslovanja. V zvezi s tem je cilj te študije opredeliti vpliv organizacijske kulture na uspešnost poslovanja. Podatki so bili zbrani na vzorcu 64 turističnih podjetij in analizirani s pomočjo SPSS 19. Hipoteze so bile preverjene z uporabo multivariatne analize. Nobenega dvoma ni, da bi se morali managerji osredotočiti na razvoj organizacijske kulture za spodbujanje inovativnosti in posledično izboljšanje poslovne uspešnosti podjetja.
		ANG	Organisational culture is an important dimension in the field of strategic management. This study begins by presenting different constructs and measures of organisational culture. The primary goal of this paper is to investigate the relations between organisational culture, innovation and performance in tourism firms. Recent studies reveal the importance of organisational culture and its influence on innovation and thus on business performance. In this context, the aim of this study is to identify the effects of organisational culture on business performance. To reach this aim, a questionnaire survey is administered in the tourism firms in Slovenia, a small Mediterranean country. The data were collected from 64 tourism firms and analysed using SPSS 19 and EQS 6, afterwards the hypotheses were tested employing multivariate data analyses techniques. The results suggest that power distance is negatively related, while individualism,

		uncertainty avoidance and empowerment are positively related to innovativeness. Findings also suggest that innovativeness has a significantly positive affect on firm performance. In terms of managerial implications, this study clarifies the role of organisational culture dimensions for the innovativeness and for firm performance. There is no doubt that managers should focus on the development of organisational culture to promote firm innovativeness and consecutively improve firm performance.
	Objavljeno v	Inderscience; International journal of innovation and regional development; 2015; Vol. 6, no. 4; str. 311-328; Avtorji / Authors: Gomezelj Omerzel Doris
	Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek
5.	COBISS ID	282338048 Vir: COBISS.SI
	Naslov	<i>SLO</i> Inovativnost kot ključni dejavnik uspešnosti podjetja
		<i>ANG</i> Innovativeness as a key factor of business performance
	Opis	<i>SLO</i> Monografija je nastala kot zaključek ali povzetek celotne raziskave. V njej je najprej podrobno predstavljen sistematični pregled literature. Sledi prikaz raziskave, ki obsega razvoj instrumentarija, oblikovanje vzorca, zbiranje podatkov in analizo teh.
		<i>ANG</i> The monograph was created as a conclusion or summary of the whole research. It begins with the presentation of a systematic literature review. It continues with a highlight of the empirical research, including the development of instruments, sample design, data collection and analysis.
	Objavljeno v	Založba Univerze na Primorskem; 2015; 114 str.; Avtorji / Authors: Gomezelj Omerzel Doris
	Tipologija	2.01 Znanstvena monografija

7. Najpomembnejši družbeno-ekonomski rezultati projektne skupine⁶

	Družbeno-ekonomski dosežek	
1.	COBISS ID	1537687236 Vir: COBISS.SI
	Naslov	<i>SLO</i> Inoavcije za trajnostni razvoj
		<i>ANG</i> Innovations for sustainable tourism development
	Opis	<i>SLO</i> Trajnostni turizem pomeni skrb za preprečevanje negativnih okoljskih vplivov, varovanje kulturne dediščine, zagotavljanje možnosti za zaposlovanje in izboljšanje gospodarske uspešnosti lokalne skupnosti. Inovativnost je pomemben dejavnik pri doseganju teh trajnostnih ciljev. Prispevek predstavlja stanje akademskih raziskav na področju odnosa med inovacijami in trajnostnim turizmom. Namen prispevka je analizirati različne raziskovalne perspektive s pomočjo sistematičnega pregleda obstoječe literature.
		<i>ANG</i> Sustainable tourism is: taking care to prevent negative ecological impacts, protecting cultural heritage, providing opportunities for employment and human resources, and improving the economic success of the local community. Innovativeness is important in reaching these sustainable goals. This paper presents the state of academic research on the relation between innovation and sustainability in tourism. Its purpose is to analyse various research perspectives out from a systematic review of existing literature.
	Šifra	B.06 Drugo

	Objavljeno v	Profess Consulting; Tourism & hospitality; 2015; Str. 3-19; Avtorji / Authors: Gomezelj Omerzel Doris	
	Tipologija	1.16 Samostojni znanstveni sestavek ali poglavje v monografski publikaciji	
2.	COBISS ID	1537483972	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Vpliv intelektualnega kapitala na inovativnost in rast MSP turizmu
		ANG	The influence of intellectual capital on innovativeness and growth in tourism SMEs
	Opis	SLO	Inovativna sposobnost organizacije je odvisna od intelektualnega kapitala, ki ga poseduje. Naša raziskava poskuša preučiti vpliv posamezne komponente intelektualnega kapitala na inovativnost in posledično na rast podjetja. Oblikovan je instrument za merjenje intelektualnega kapitala, s poudarkom na treh dimenzijah, in sicer človeškem kapitalu, organizacijskem kapitalu in socialnem kapitalu. Raziskavo smo izvedli na vzorcu slovenskih in hrvaških turističnih podjetij.
		ANG	The innovative capability of an organisation depends on the intellectual capital that it possesses. Our research attempts to examine the influence individual intellectual capital components have on the innovativeness and consequent growth of a company. This paper proposes a classification and measurement method of intellectual capital, highlighting the following three components; human capital, organisational capital, and social capital. To this end, a questionnaire survey was performed on Slovenian and Croatian tourism companies.
	Šifra	B.03 Referat na mednarodni znanstveni konferenci	
	Objavljeno v	Juraj Dobrila University of Pula, Department of Economics and Tourism "Dr. Mijo Mirković"; 7th International conference "EU future perspectives: innovation entrepreneurship and economic policy", Pula, 21st -23rd May 2015; 2015; Str. 38; Avtorji / Authors: Gomezelj Omerzel Doris, Smolčić Jurdana Dora	
	Tipologija	1.12 Objavljeni povzetek znanstvenega prispevka na konferenci	
3.	COBISS ID	1537348804	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Podjetniške lastnosti kot dejavnosti inovativnosti v turističnih podjetjih
		ANG	Entrepreneurial characteristics as antecedents of innovativeness in tourism firms
	Opis	SLO	Turizem upravičeno uvrščamo med panoge, kjer je prisotna izrazita konkurenčnost na trgu. Zato morajo turistična podjetja pri nastopanju na trgu in pri oblikovanju svoje ponudbe delovati kreativno in inovativno. Le z inovativnimi prijemi lahko pridobijo ali vsaj ohranijo svoj konkurenčen položaj. Tudi turisti, ki so potrošniki na turističnem trgu, so vedno bolj osveščeni, izobraženi, iznajdljivi in fleksibilni. Če želijo turistična podjetja zadovoljiti zahteve sodobnih turistov, morajo biti pri svojem oblikovanju turističnih proizvodov inovativna. Na eni strani so zato potrebe po novem znanju s področja inovativnosti velike, po drugi strani pa so raziskave na tem področju omejene in tudi nezadostne. V preteklosti so se raziskave na področju podjetniških lastnosti omejevale na procese ustanavljanja podjetja in na faktorje, ki so vplivali na uspešnost teh procesov. V zadnjem času pa raziskovanje podjetništva posega na druga področja, predvsem na primere ustanavljanja podjetij na temelju inovacij, prav tako se poudarja, da do lahko le inovativna podjetja konkurenčna in uspešna. Podjetniške lastnosti sodijo med ključne dejavnike, ki vplivajo na inovativnost v podjetjih. Raziskovalci so ta vpliv raziskali že v veliki meri, le malo pa je študij, ki se ukvarjajo s temi dejavniki na vzorcu podjetij v turistični panogi. Namen tega članka je predstaviti preliminarne rezultate obsežnejše raziskave o

		inovativnosti v turističnih podjetjih. Predstavljena so teoretična izhodišča s področja podjetniških lastnosti in inovativnosti, članek pa zaključujemo z rezultati analize.
	ANG	Tourism is rightly placed among the industries, where strong competition in the market is present. Therefore, in entering the market and in making theirs offer the tourism companies are forced to act creatively and innovatively. Only through innovative approaches they may acquire or at least maintain their competitive position. Even tourists, who are consumers in the tourist market, are becoming increasingly conscious, educated, resourceful and flexible. Aiming to meet the demands of modern tourists, the tourism businesses have to create innovative tourism products. Although the need for new knowledge in the field of innovation is large, the research in this area is limited and insufficient. The past research in the field of entrepreneurial qualities was mostly restricted to the processes of setting up a business and analyzed the factors that influence the effectiveness of these processes. Recently, entrepreneurship researches focus more to other areas, particularly on the basis of innovation. It is usually stressed that only innovative companies are competitive and successful. Entrepreneurial characteristics are among the key factors that affect innovation in enterprises. Researchers have studied this effect largely, but only few of the studies are dealing with these factors in a tourism industry. The purpose of this paper is to present the preliminary results of extensive research on innovation in tourism businesses. First, the theoretical background in the field of entrepreneurial skills and innovation is discussed; additionally the results of the analysis are presented.
	Šifra	B.03 Referat na mednarodni znanstveni konferenci
	Objavljeno v	Moderna organizacija; Internacionalizacija in sodelovanje; 2015; Str. 59-60; Avtorji / Authors: Gomezelj Omerzel Doris
	Tipologija	1.12 Objavljeni povzetek znanstvenega prispevka na konferenci
4.	COBISS ID	1537498564 Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO Vpliv podjetniških lastnosti in organizacijske kulture na inovativnost v turističnih podjetjih
		ANG The impact of entrepreneurial characteristics and organizational culture on innovativeness in tourism firms
	Opis	SLO Če želijo turistična podjetja zadovoljiti zahteve sodobnih turistov, morajo biti pri svojem oblikovanju turističnih proizvodov inovativna. Na eni strani so zato potrebe po novem znanju s področja inovativnosti velike, po drugi strani pa so raziskave na tem področju omejene in tudi nezadostne. V preteklosti so se raziskave na področju podjetniških lastnosti omejevale na procese ustanavljanja podjetja in na faktorje, ki so vplivali na uspešnost teh procesov. V zadnjem času pa raziskovanje podjetništva posega na druga področja, predvsem na primere ustanavljanja podjetij na temelju inovacij, prav tako se poudarja, da do lahko le inovativna podjetja konkurenčna in uspešna. Podjetniške lastnosti sodijo med ključne dejavnike, ki vplivajo na inovativnost v podjetjih.
		ANG Aiming to meet the demands of modern tourists, the tourism businesses have to create innovative tourism products. Although the need for new knowledge in the field of innovation is large, the research in this area is limited and insufficient. The past research in the field of entrepreneurial qualities was mostly restricted to the processes of setting up a business and analyzed the factors that influence the effectiveness of these processes. Recently, entrepreneurship researches focus more to other areas, particularly on the basis of innovation. It is usually stressed that only innovative companies are competitive and successful. Entrepreneurial characteristics are among the key factors that affect innovation in

		enterprises.
	Šifra	B.03 Referat na mednarodni znanstveni konferenci
	Objavljeno v	Faculty of Management; Managing sustainable growth; 2015; Str. 51; Avtorji / Authors: Gomezelj Omerzel Doris
	Tipologija	1.12 Objavljeni povzetek znanstvenega prispevka na konferenci
5.	COBISS ID	1537479876 Vir: COBISS.SI
	Naslov	<i>SLO</i> Inovativnost v turizmu
		<i>ANG</i> Innovativeness in tourism
	Opis	<i>SLO</i> Mnogi raziskovalci so proučevali pomen podjetniških lastnosti, mreženja tehnološkega razvoja in okolja za inovacije. V zadnjem času pa so se inovacije izkazale kot še posebej pomembne za rast in uspešnost podjetij, nacionalnega gospodarstva, regij in celotno svetovno gospodarstvo. Raziskave, ki so proučevale dejavnike in učinke inovacij so bile do nedavnega v veliki meri omejena na proizvodnjo. Nismo zasledili nobene študije, zlasti ne v turizmu, kjer bi bil predlagan ali testiran integrativni model, ki povezuje vpliv značilnosti podjetnika, mreženja, tehnološkega razvoja in okolja na, te pa postavlja za ključni dejavnik uspešnosti MSP.
		<i>ANG</i> Many researchers have emphasized the importance of the entrepreneur's characteristics, networking, technological development and environment for innovations, more recently especially the importance of innovation for growth, and the performance of businesses, national economy, regions and the entire global economy has been studied. Studies that examined the factors and effects of innovation have been largely restricted to manufacturing. No previous study (we found neither foreign nor domestic research on this topic), especially in the tourism industry, has succeeded in proposing and even less in testing an integrative model that links the impact of the characteristics of the entrepreneur, networking, technological development and environment to innovation as the key factor of SMEs' performance.
	Šifra	B.03 Referat na mednarodni znanstveni konferenci
	Objavljeno v	Academic World Education and Research Center; Abstracts book; 2014; Str. 5; Avtorji / Authors: Gomezelj Omerzel Doris
	Tipologija	1.12 Objavljeni povzetek znanstvenega prispevka na konferenci

8. Drugi pomembni rezultati projektne skupine^z

Med drugimi pomembni rezultati projekta lahko posebej izpostavim:

- Vsako leto (skupaj 4 krat) sem svoje izkušnje in pa delne rezultate predstavila na Raziskovalnih seminarjih, ki sem jih izvedla za širšo javnost, predvsem pa za podiplomske študente UP Fakultete za management.
- V pripravi (tik pred izdajo) je posebna številka revije MGT (Managing global transition), kjer sem bila gostujoča urednica. Naslov te posebne tematske številke bo "Managing Tourism Growth".
- V svoje raziskovalno delo sem vključevala podiplomske študente. Z njimi sem tudi delila svoj vprašalnik (oblikovan kot del projekta), ki ga nekateri nadgrajujejo v svoja magistrska dela.

9. Pomen raziskovalnih rezultatov projektne skupine⁸

9.1. Pomen za razvoj znanosti⁹

SLO

V okviru temeljno raziskovalnega projekta je bila izvedena prva raziskava med turističnimi

podjetji v mednarodnem prostoru (v Sloveniji, na Hrvaškem, na Madžarskem, v Italiji in v Avstriji), ki je proučevala povezanost med določljivkami inovativnosti ter v nadaljevanju povezanost med inovativnostjo in uspešnostjo podjetij. Najprej je bil opravljen sistematični pregled literature in na osnovi te literature oblikovan model. Levo stran modela predstavljajo določljivke inovativnosti, v našem primeru podjetniška orientiranost, tehnološki razvoj, mreženje in okolje. V osrednji del modela je postavljena dimenzija inovativnost. Desni del modela pa pomeni posledice inovativnosti, v našem primeru uspešnost podjetja. Za vse dimenzije je bil zastavljen merski instrument, ki smo ga dokončno oblikovali na fokusni skupini. Oblikovanje merskega instrumenta in izbira spremenljivk za konstrukt inovativnosti je potekalo v skladu s predstavljenimi teorijami. Spremenljivke so bile izbrane iz dosedanjih raziskav ob upoštevanju posebnosti naše raziskave. 5 stopenjska Likertova lestvica je predvidena za merjenje spremenljivk, saj se nam tako oblikovana vprašanja zdijo najprimernejša za področje raziskovanja. Vprašalnik vsebuje tudi niz demografskih in kontrolnih spremenljivk.

Podatke smo zbirali z uporabo metode spletnega anketiranja. Če bi se poslužili navadne pošte ali drugih načinov, bi to predstavljalo prevelike stroške. Vprašalniki so bili naslovljeni na vodstvo podjetij, anonimnost je bila zagotovljena. Vzorec podjetij smo po metodi slučajnega vzorčenja oblikovali iz celotne populacije malih in srednje velikih turističnih podjetij v petih državah.

V vseh petih državah je bilo treba oblikovati vzorčni okvir oz. pripraviti seznam elektronskih naslovov, kamor smo poslali prošnjo za pristop k anketiranju. Po prečiščenju baze teh elektronskih naslovov smo oblikovali končno bazo, in sicer 2800 elektronskih naslovov za Slovenijo, 1700 za Hrvaško, 6500 za Avstrijo, 3100 za Italijo in 1900 za Madžarsko. Po prvem pošiljanju vprašalnikov smo zaradi zelo nizke odzivnosti pošiljanje z opomniki nekajkrat ponovili.

Pridobljene podatke smo najprej obdelali z univariatno statistično analizo. Vsem lestvicam smo preverili diskriminantno in konvergentno veljavnost. Uporabili smo eksploratorno in konfirmativno faktorsko analizo. Konstrukti modela so bili najprej preverjeni s eksploratorno faktorsko analizo, kasneje pa z uporabo tehnike modeliranja s strukturnimi enačbami (SEM - structural equation modeling) in z uporabo EQS računalniškega orodja. Za SEM smo se odločili, ker menimo, da je to najprimernejša vrsta analize za našo raziskavo, saj je z uporabo le-te možno istočasno preverjati multi-kompleksnost modela, posameznih dimenzij modela in tudi povezave oz. soodvisnosti spremenljivk oz. dimenzij. Z uporabo SEM bomo preverili multi-kompleksnost predlaganega integriranega modela.

Predlagana raziskava ima potencial, saj je razširila področje raziskovanja inovativnosti v turističnih malih in srednje velikih podjetjih. Z razvojem in preverjanjem novega modela smo prispevali pomembna spoznanja o vplivih štirih dejavnikov na inovativnost in posledično na poslovne rezultate v smislu rasti ter posledično konkurenčnosti podjetij. Z uporabo modeliranja s strukturnimi enačbami smo dosegli, da so bile naše analize bolj popolne kot v preteklih raziskavah, ki so uporabljale druge, bolj enostavne metode. Poudariti velja tudi razvoj in preverjanje merskih konstruktov.

ANG

In the context of our research project the first survey of tourism businesses in the international area (in Slovenia, Croatia, Hungary, Italy and Austria), which looked at the relationship between the determinants of innovation and the link between innovation and performance of the enterprises was conducted. A systematic literature review was carried out at the beginning and on this basis the model was shaped. The left side of the model is representing the determinants of innovation, in our case the entrepreneurial orientation, technological development, networking and the environment. The dimension of innovation is set in the central part of the model. The right part of the model represents the consequences of innovation, in our case the performance of the company. For all the dimensions measuring instrument was developed, which was later finalized in the focus group meeting. The design of the measurement instrument and the choice of variables took place in the accordance with the presented theory. Variables were selected from previous studies taking into account the specificities of our research. 5 point Likert scale was employed to measure the variables, because these seemed to be the most suitable scale for our research. The questionnaire

contains a series of demographic and control variables as well.

Data were collected using the method of online survey. Deciding for postal mail or other means would constitute a major expense. Questionnaires were addressed to the management of tourism enterprises, anonymity was guaranteed. The sample of enterprises was formed using the method of random sampling from the total population of small and medium-sized tourism enterprises in five countries.

In all five countries, it was necessary to prepare a list of email addresses to which we send a request for collaboration in the survey. The final base of firms included 2.800 e-mail addresses for Slovenia 1.700 for Croatia, 6.500 for Austria, 3.100 for Italy and 1.900 for Hungary. Due to very low responsiveness after the first sending of questionnaires we have sent reminders several times.

The data obtained were initially treated with univariate statistical analysis. The discriminant and convergent validity were checked. We used exploratory and confirmatory factor analysis. All the model constructs were first tested with exploratory factor analysis. Later the modeling techniques with structural equations (SEM - structural equation modeling) were employed, using EQS computer tools. We decided for SEM, because we believe that this is the most appropriate type of analysis for our study.

The proposed research has the potential, as it broadened the scope of research innovation in tourism small and medium-sized enterprises. With the development and verification of new model we have contributed important insights on the effects of four factors on innovation and, consequently, the business results in terms of growth and the competitiveness of enterprises as well. We state, that using structural equation modeling our analysis were more complete than in previous studies, which have used other, more simple methods. It should be noted the development and validation of measurement constructs.

9.2. Pomen za razvoj Slovenije¹⁰

SLO

Z odkritjem narave odnosov med podjetniškimi lastnostmi, mreženjem, tehnološkim razvojem, okoljem, inovativnostjo in uspešnostjo podjetja ta raziskava prispeva rezultate in nasvete, ki bodo imeli pomembno vlogo pri pospeševanju konkurenčnosti turističnega gospodarstva. Kot pomemben rezultat našega projekta ponujamo oblikovan in preverjen merski instrument, ki se lahko uporablja v nadaljnjih analizah in prispeva k izboljšanju merjenja dejavnikov inovativnosti, inovativnosti same in njenih posledic v turističnih podjetjih. Učinki te raziskave niso omejeni samo na inovativnost, ampak tudi na vsa druga področja, ki jih moramo razvijati, da pozitivno vplivamo na inovativnost.

Raziskovalni projekt je pomemben za promocijo Slovenije v tujini; to je bilo doseženo s predstavitvami in objavami raziskovalnih člankov, povezanih s projektom, na mednarodnih konferencah in v mednarodnih znanstvenih revijah. Še posebej so bili zanimivi tisti prispevki, ki so vključevali več držav in predstavljajo primerjalne mednarodne študije. Projekt je zaradi mednarodne razsežnosti relevanten tudi za pridobivanje novega znanja iz raziskav iz različnih tujih držav.

S projektom smo prispevali k širši seznanjenosti vodilnih v slovenskih turističnih podjetjih s konceptom inovativnosti in s potencialom, ki ga lahko podjetju prinašajo izboljšave na področju podjetniške orientiranosti, mreženja, tehnološkega razvoja in okolja. Rezultati so bili predstavljeni v obliki prosto dostopne znanstvene monografije (na spletni strani), nekaj javnih predstavitev v obliki raziskovalnih seminarjev, predstavitev na konferencah in objavah v priznanih mednarodnih revijah. Na tak način predstavljeni rezultati nedvomno pomenijo širjenje novega znanja.

ANG

With the discovery of the nature of the relationship between entrepreneurial characteristics, networking, technological development, environment, innovation and performance of the company this research contributes many results and implications, which will play an important role in the improvement of tourism industry competitiveness. One of the important results of our project is a designed and tested measurement instrument which can be used in further

analysis and contribute to the improvement in measuring factors influencing innovation, innovation itself and its consequences in tourism businesses. The effects of this research are not limited to innovation, but also in all other areas that need to be developed aiming to positively influence innovation.

The research project is important for the promotion of Slovenia abroad. This has been achieved through presentations and publications of research papers related to the project, presentations at international conferences and with published papers in international scientific journals. The contributions, which included several countries and represented comparative international studies, were especially interesting. Due to the international dimension the project is relevant also for acquiring knowledge from research in various foreign countries.

Our research contributes to the general knowledge in the leading Slovenian tourism businesses. Dealing with the concept of innovation it has the potential for companies. Aiming to improve innovativeness and consecutively the business performance, companies/ managers should take care of improvements in the field of entrepreneurial orientation, networking, technological development and the environment. The results are presented in the form of freely available scientific monograph (on the website), some public hearings in the form of research seminars, presentations at conferences and papers in appreciated international journals. In this way, the results clearly indicate an expansion of new knowledge.

10. Samo za aplikativne projekte in podoktorske projekte iz gospodarstva!

Označite, katerega od navedenih ciljev ste si zastavili pri projektu, katere konkretne rezultate ste dosegli in v kakšni meri so doseženi rezultati uporabljeni

Cilj		
F.01	Pridobitev novih praktičnih znanj, informacij in veščin	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.02	Pridobitev novih znanstvenih spoznanj	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.03	Večja usposobljenost raziskovalno-razvojnega osebja	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.04	Dvig tehnološke ravni	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.05	Sposobnost za začetek novega tehnološkega razvoja	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.06	Razvoj novega izdelka	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE

	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.07	Izboljšanje obstoječega izdelka	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.08	Razvoj in izdelava prototipa	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.09	Razvoj novega tehnološkega procesa oz. tehnologije	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.10	Izboljšanje obstoječega tehnološkega procesa oz. tehnologije	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.11	Razvoj nove storitve	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.12	Izboljšanje obstoječe storitve	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.13	Razvoj novih proizvodnih metod in instrumentov oz. proizvodnih procesov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.14	Izboljšanje obstoječih proizvodnih metod in instrumentov oz. proizvodnih procesov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.15	Razvoj novega informacijskega sistema/podatkovnih baz	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>

	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.16	Izboljšanje obstoječega informacijskega sistema/podatkovnih baz	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.17	Prenos obstoječih tehnologij, znanj, metod in postopkov v prakso	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.18	Posredovanje novih znanj neposrednim uporabnikom (seminarji, forumi, konference)	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.19	Znanje, ki vodi k ustanovitvi novega podjetja ("spin off")	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.20	Ustanovitev novega podjetja ("spin off")	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.21	Razvoj novih zdravstvenih/diagnostičnih metod/postopkov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.22	Izboljšanje obstoječih zdravstvenih/diagnostičnih metod/postopkov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.23	Razvoj novih sistemskih, normativnih, programskih in metodoloških rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.24	Izboljšanje obstoječih sistemskih, normativnih, programskih in metodoloških rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>

F.25	Razvoj novih organizacijskih in upravljavskih rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.26	Izboljšanje obstoječih organizacijskih in upravljavskih rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.27	Prispevek k ohranjanju/varovanju naravne in kulturne dediščine	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.28	Priprava/organizacija razstave	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.29	Prispevek k razvoju nacionalne kulturne identitete	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.30	Strokovna ocena stanja	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.31	Razvoj standardov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.32	Mednarodni patent	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.33	Patent v Sloveniji	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.34	Svetovalna dejavnost	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE

	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.35	Drugo	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>

Komentar

11.Samo za aplikativne projekte in podoktorske projekte iz gospodarstva!
Označite potencialne vplive oziroma učinke vaših rezultatov na navedena področja

	Vpliv	Ni vpliva	Majhen vpliv	Srednji vpliv	Velik vpliv	
G.01	Razvoj visokošolskega izobraževanja					
G.01.01.	Razvoj dodiplomskega izobraževanja	☐	☐	☐	☐	
G.01.02.	Razvoj podiplomskega izobraževanja	☐	☐	☐	☐	
G.01.03.	Drugo: <input type="text"/>	☐	☐	☐	☐	
G.02	Gospodarski razvoj					
G.02.01	Razširitev ponudbe novih izdelkov/storitev na trgu	☐	☐	☐	☐	
G.02.02.	Širitev obstoječih trgov	☐	☐	☐	☐	
G.02.03.	Znižanje stroškov proizvodnje	☐	☐	☐	☐	
G.02.04.	Zmanjšanje porabe materialov in energije	☐	☐	☐	☐	
G.02.05.	Razširitev področja dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.02.06.	Večja konkurenčna sposobnost	☐	☐	☐	☐	
G.02.07.	Večji delež izvoza	☐	☐	☐	☐	
G.02.08.	Povečanje dobička	☐	☐	☐	☐	
G.02.09.	Nova delovna mesta	☐	☐	☐	☐	
G.02.10.	Dvig izobrazbene strukture zaposlenih	☐	☐	☐	☐	
G.02.11.	Nov investicijski zagon	☐	☐	☐	☐	
G.02.12.	Drugo: <input type="text"/>	☐	☐	☐	☐	
G.03	Tehnološki razvoj					
G.03.01.	Tehnološka razširitev/posodobitev dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.03.02.	Tehnološko prestrukturiranje dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.03.03.	Uvajanje novih tehnologij	☐	☐	☐	☐	
G.03.04.	Drugo: <input type="text"/>	☐	☐	☐	☐	
G.04	Družbeni razvoj					
G.04.01	Dvig kvalitete življenja	☐	☐	☐	☐	

G.04.02.	Izboljšanje vodenja in upravljanja	☐	☐	☐	☐	
G.04.03.	Izboljšanje delovanja administracije in javne uprave	☐	☐	☐	☐	
G.04.04.	Razvoj socialnih dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.04.05.	Razvoj civilne družbe	☐	☐	☐	☐	
G.04.06.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.05.	Ohranjanje in razvoj nacionalne naravne in kulturne dediščine in identitete	☐	☐	☐	☐	
G.06.	Varovanje okolja in trajnostni razvoj	☐	☐	☐	☐	
G.07	Razvoj družbene infrastrukture					
G.07.01.	Informacijsko-komunikacijska infrastruktura	☐	☐	☐	☐	
G.07.02.	Prometna infrastruktura	☐	☐	☐	☐	
G.07.03.	Energetska infrastruktura	☐	☐	☐	☐	
G.07.04.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.08.	Varovanje zdravja in razvoj zdravstvenega varstva	☐	☐	☐	☐	
G.09.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	

Komentar

--

12.Pomen raziskovanja za sofinancerje¹¹

	Sofinancer		
1.	Naziv		
	Naslov		
	Vrednost sofinanciranja za celotno obdobje trajanja projekta je znašala:		EUR
	Odstotek od utemeljenih stroškov projekta:		%
	Najpomembnejši rezultati raziskovanja za sofinancerja	Šifra	
		1.	
		2.	
		3.	
		4.	
		5.	
	Komentar		
	Ocena		

13.Izjemni dosežek v letu 2015¹²**13.1. Izjemni znanstveni dosežek**

13.2. Izjemni družbeno-ekonomski dosežek

C. IZJAVE

Podpisani izjavljam/o, da:

- so vsi podatki, ki jih navajamo v poročilu, resnični in točni
- se strinjamo z obdelavo podatkov v skladu z zakonodajo o varstvu osebnih podatkov za potrebe ocenjevanja ter obdelavo teh podatkov za evidence ARRS
- so vsi podatki v obrazcu v elektronski obliki identični podatkom v obrazcu v pisni obliki
- so z vsebino zaključnega poročila seznanjeni in se strinjajo vsi soizvajalci projekta

Podpisi:

*zastopnik oz. pooblaščen oseba
raziskovalne organizacije:*

in

vodja raziskovalnega projekta:

Univerza na Primorskem, Fakulteta za
management

Doris Gomezelj

ŽIG

Datum:

8.3.2016

Oznaka poročila: ARRS-RPROJ-ZP-2016/8

¹ Napišite povzetek raziskovalnega projekta (največ 3.000 znakov v slovenskem in angleškem jeziku) [Nazaj](#)

² Napišite kratko vsebinsko poročilo, kjer boste predstavili raziskovalno hipotezo in opis raziskovanja. Navedite ključne ugotovitve, znanstvena spoznanja, rezultate in učinke raziskovalnega projekta in njihovo uporabo ter sodelovanje s tujimi partnerji. Največ 12.000 znakov vključno s presledki (približno dve strani, velikost pisave 11). [Nazaj](#)

³ Realizacija raziskovalne hipoteze. Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikost pisave 11) [Nazaj](#)

⁴ V primeru bistvenih odstopanj in sprememb od predvidenega programa raziskovalnega projekta, kot je bil zapisan v predlogu raziskovalnega projekta oziroma v primeru sprememb, povečanja ali zmanjšanja sestave projektne skupine v zadnjem letu izvajanja projekta, napišite obrazložitev. V primeru, da sprememb ni bilo, to navedite. Največ 6.000 znakov vključno s presledki (približno ena stran, velikost pisave 11). [Nazaj](#)

⁵ Navedite znanstvene dosežke, ki so nastali v okviru tega projekta. Raziskovalni dosežek iz obdobja izvajanja projekta (do oddaje zaključnega poročila) vpišete tako, da izpolnite COBISS kodo dosežka – sistem nato sam izpolni naslov objave, naziv, IF in srednjo vrednost revije, naziv FOS področja ter podatek, ali je dosežek uvrščen v A" ali A'. [Nazaj](#)

⁶ Navedite družbeno-ekonomske dosežke, ki so nastali v okviru tega projekta. Družbeno-ekonomski rezultat iz obdobja izvajanja projekta (do oddaje zaključnega poročila) vpišete tako, da izpolnite COBISS kodo dosežka – sistem nato sam izpolni naslov objave, naziv, IF in srednjo vrednost revije, naziv FOS področja ter podatek, ali je dosežek uvrščen v A" ali A'.

Družbeno-ekonomski dosežek je po svoji strukturi drugačen kot znanstveni dosežek. Povzetek znanstvenega dosežka je praviloma povzetek bibliografske enote (članka, knjige), v kateri je dosežek objavljen.

Povzetek družbeno-ekonomskega dosežka praviloma ni povzetek bibliografske enote, ki ta dosežek dokumentira, ker je dosežek sklop več rezultatov raziskovanja, ki je lahko dokumentiran v različnih bibliografskih enotah. COBISS ID zato ni enoznačen, izjemoma pa ga lahko tudi ni (npr. prehod mlajših sodelavcev v gospodarstvo na pomembnih raziskovalnih nalogah, ali ustanovitev podjetja kot rezultat projekta ... - v obeh primerih ni COBISS ID). [Nazaj](#)

⁷ Navedite rezultate raziskovalnega projekta iz obdobja izvajanja projekta (do oddaje zaključnega poročila) v primeru, da katerega od rezultatov ni mogoče navesti v točkah 6 in 7 (npr. ni voden v sistemu COBISS). Največ 2.000 znakov,

vključno s presledki. [Nazaj](#)

⁸ Pomen raziskovalnih rezultatov za razvoj znanosti in za razvoj Slovenije bo objavljen na spletni strani: <http://sicris.izum.si/> za posamezen projekt, ki je predmet poročanja [Nazaj](#)

⁹ Največ 4.000 znakov, vključno s presledki [Nazaj](#)

¹⁰ Največ 4.000 znakov, vključno s presledki [Nazaj](#)

¹¹ Rubrike izpolnite / prepisite skladno z obrazcem "izjava sofinancerja" <http://www.arrs.gov.si/sl/progproj/rproj/gradivo/>, ki ga mora izpolniti sofinancer. Podpisan obrazec "Izjava sofinancerja" pridobi in hrani nosilna raziskovalna organizacija – izvajalka projekta. [Nazaj](#)

¹² Navedite en izjemni znanstveni dosežek in/ali en izjemni družbeno-ekonomski dosežek raziskovalnega projekta v letu 2015 (največ 1000 znakov, vključno s presledki). Za dosežek pripravite diapozitiv, ki vsebuje sliko ali drugo slikovno gradivo v zvezi z izjemnim dosežkom (velikost pisave najmanj 16, približno pol strani) in opis izjemnega dosežka (velikost pisave 12, približno pol strani). Diapozitiv/-a priložite kot priponko/-i k temu poročilu. Vzorec diapozitiva je objavljen na spletni strani ARRS <http://www.arrs.gov.si/sl/gradivo/>, predstavitev dosežkov za pretekla leta pa so objavljena na spletni strani <http://www.arrs.gov.si/sl/analize/dosez/>. [Nazaj](#)

Obrazec: ARRS-RPROJ-ZP/2016 v1.00
43-A8-3B-D0-13-4D-2C-2C-24-40-3D-18-6F-8D-40-99-8D-AF-DF-DA